de geo

Wereld
Globalisering

vwo CE

ThiemeMeulenhoff

1. De wereld: een mozaïek van regio’s

§1.3 De Islamitische wereld

Deelvraag

- Welke politieke, culturele, economische en demografische kenmerken zijn typerend voor de islamitische wereld?

§1.3 De Islamitische wereld

Ligging en begrenzing

- Ten zuid(oosten)en van Europa ligt de islamitische wereld met twee brede overgangszones. Een daarvan ligt ten noorden van Turkije, Iran en Afghanistan, de andere ten Sub-Sahara-Afrika.
- De Arabische taal overheerst, behalve in Turkije, Iran en Afghanistan.

§1.3 De Islamitische wereld

Demografische kenmerken

- Turkije, Iran en Egypte: relatief veel inwoners. Verder: grote bevolkingsdichtheden langs de kusten van de Middellandse Zee en in de vruchtbare rivierdalen (Nijl, de Tigris en de Eufraat).
- De bevolkingsopbouw is jonger dan die in Europa, passend bij een van de

Aantal inwoners × 1.000			
Arabische wereld		**Overige islamitische landen**	
Algerije	38.667	Afghanistan	32.527
Bahrein	1.377	Iran	79.109
Egypte	91.508	Palestijnse staat	4.668
Irak	36.423	Turkije	78.666
Jemen	26.832		
Jordanië	7.595		
Koeweit	3.892		
Libanon	5.851		
Libië	6.278		
Marokko	34.378		
Oman	4.491		
Qatar	2.235		
Saudi-Arabië	31.540		
Syrië	18.502		
Sudan	40.235		
Tunesië	11.254		
Verenigde Arabische Emiraten	9.157		
totaal Arabische landen	**370.215**	**totaal overige islamitische landen**	**194.970**
totaal islamitische wereld	**565.185**		

§1.3 De Islamitische wereld

Stammen en religies

► De Arabische bevolking leeft in stammen. Dat zijn verwantschapsgroepen op een bepaald territorium.

De onderlinge stamverhoudingen werken door in de politieke en economische verhoudingen.

● In de islamitische wereld leven van oudsher naast islamieten (vooral sjiieten en soennieten) ook joden en christenen.

§1.3 De Islamitische wereld

Stammen en religies

sjiitische Arabieren

soennitische Arabieren

dunbevolkt gebied

Yafa'i woongebied stam

aantal inwoners Jemen: 18,7 miljoen

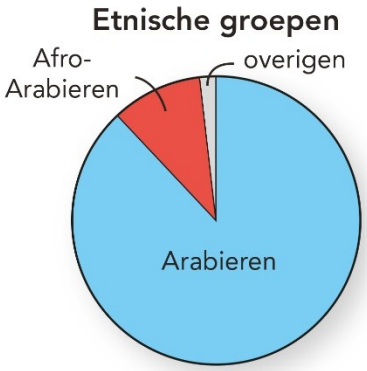

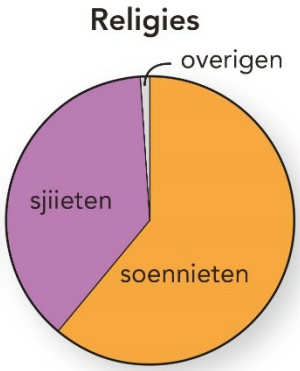

§1.3 De Islamitische wereld

Arabische lente?

► Vanaf 2010 breidden zich vanuit Tunesië onrust, geweld en opstand uit over enkele Arabische landen. Factoren:

1. grote sociale ongelijkheid
2. religieuze spanningen
3. geopolitieke spanningen

Van de laatste zijn spanningen tussen het niet-Arabische sjiitische Iran en het soennitische Saudi-Arabië een voorbeeld.

§1.3 De Islamitische wereld

Arabische lente?

- Onvrijheid, corruptie, machtsmisbruik, schending van de mensenrechten en verslechterende leefomstandigheden zijn een voorname voedingsbodem voor onrust.
- In Noord-Afrikaanse landen spelen vooral de machtsstrijd tussen stammen.
- Externe factoren, zoals geopolitieke verhoudingen (nu en in het verleden). Een voorbeeld is de doorwerking van de ongelukkige staatkundige indeling door Europa.
- Een andere spanningsbron is de spanning tussen Israël en de Palestijnen.

§1.3 De Islamitische wereld

Syrië

- Veel van de eerder genoemde factoren spelen een rol in Syrië. De vorming van een kalifaat door Islamitische Staat (IS) maakte de situatie nog complexer. Grote vluchtelingenstromen waren onder meer het resultaat.